

בְּגִין מִשׁוֹם, דְּאֵלֵיךְ רוּחִינְךָ מִסְּאֲבֵיךְ שְׁאוֹתָם רוּחוֹת טוֹמְאוֹה, נְטִלְיִן
הָאִי מְלָה מִסְּאֲבָא לוקחים את אותם מילים רעות שאדם אמר, וְכֹד
אַפִּיק בְּרַ נְשׁ לְבַתֶּר מְלָה קְדִישָׁא וכאשר מוציא אותו אדם אחר כך
מלה דקדושה בתורה או בתפלה, אֶקְדִימוּ אֵלֶיךָ רוּחֵי מִסְּאֲבֵי מקדימים
אלו הרוחות הטמאות, וְנִטְלִי הָהֵיא מְלָה מִסְּאֲבָא ולוקחים הדיבורים
הרעים והטמאים של אותו אדם, וּמִסְּאֲבֵי לְהָהֵיא מְלָה קְדִישָׁא
ומטמאים את אותם דיבורים קדושים של תורה או תפלה, וְלֹא זְכִי בִיהּ בְּרַ נְשׁ
ולא זוכה בדברי תורה אלו או בתפלה זו אותו אדם, אלא אדרבה לוקחים את התורה או
התפלה לצד הרע, וְכֹבֵיכוֹל תִּשְׁשׁ חֵילָא קְדִישָׁא וכאילו על ידי זה

נחלש כח הקדושה.

הכועס ומדבר דברים רעים כמקריב קרבן לס"א

וְעִילָא מֵאֵלֶיךָ אֵת חֶד מְמָנָא ועל כל אלו הממונים יש ממונה אחד
סְפִסְרִיט"א שְׁמִיָּה שִׁמּוֹ סְפִסְרִיט"א. וְכֹמָה גְרִדִינִי
נִימוּסִין ועימו עוד כמה מעוררי דין, וְהֵיא מְמָנָא דְעֵלְיָהּוּ שהוא ממונה
עליהם, נְטִלִי אֵינּוֹן מְלִינְךָ בִישִׁין הם לוקחים את כל הדיבורים הרעים,
וְהֵבִי נְמִי נְטִלִי כָּל אֵלֶיךָ מְלִינְךָ דְזָרִיק בְּרַ נְשׁ בִּידוּי וגם
לוקחים כל אותם דברים שזורק האדם בידו, בְּדַ רוֹגְזָא שְׁרִיא עֵלּוּי כאשר
הכעס שורה עליו, דְּהָא בְּדִין הָאִי מְמָנָא סְפִסְרִיט"א שהרי אז אותו
ממונה הנקרא סְפִסְרִיט"א נְקִיט הָאִי מְלָה לוקח את אותו הדבר, דְּזָרִיק בְּרַ

נָשׁ בְּרוּגְזִיהָ שזרק האדם כשכועס, **וְסָלִיק וְאָמַר** ועולה למעלה מחוץ להיכלות הקדושה, ואומר, **דָּא הוּא קְרַבְנָא דְּפִלְגְנִיא** זה הוא קרבן של פלוני, **דְּקָרִיב לְסִטְרָא דִּילָן** שהקריב לצד שלנו דסטרא אחרא.

דיבור בנחת צד ימין חסד דיבור ברוגז צד שמאל צד הטומאה

בְּגִין דְּכָל סִטְרָא דְנִיחָא משום שכל שהוא בצד של נחת ולא ברוגז, **אִיהוּ מְסִטְרָא דִימִינָא** הוא בצד ימין סוד החסד, **וּמְסִטְרָא דְמַהִימְנוּתָא** ומצד האמונה והקדושה. **וְכָל סִטְרָא דְרוּגְזָא** וכל שהוא בצד של רוגז ולא בנחת, **אִיהוּ מְסִטְרָא אַחְרָא בִישָׂא** הוא מצד אחר רע, **סִטְרָא מְסִאֲבָא** מצד הטומאה [טז]. **וְעַל דָּא מַאן דְּאִשְׁדִּי מִן**

אור הרשב"י

שלמה הסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך. ובספר חסידים (סימן קמה) וז"ל: כעס בחיק כסילים ינוח (קהלת ז ט), הכעס רע מאד, וע"כ צריך להתרחק ממנו עד קצה האחרון, וילמד כל אדם לעצמו כל שעה ושעה שלא יכעוס כלל, ואפילו על דבר שראוי לכעוס עליו. ואם רוצה להטיל אימה בתוך ביתו או על הצבור, אם הוא פרנס יראה בפניהם שהוא כועס ותהיה דעתו מיושבת עליו בינו לבין עצמו, כאדם שהוא מראה פנים של כעס ובלבו אינו כועס. כי הכעס מביא לכלל טעות, ואמרו חכמים כל הכועס אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו. ובעלי כעס חיהם אינם חיים, וגם מתים קודם זמנם, וכן הוא

[טז] איתא במסכת נדרים (דף כב ע"א) אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו שנאמר והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך ואין רעה אלא גיהנם שנאמר כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה ולא עוד אלא שהתחונניות שולטות בו שנאמר ונתן ה' לך שם לב רגז וכליון עינים ודאבון נפש איזהו דבר שמכלה את העינים ומדאיב את הנפש הוי אומר אלו התחונניות. וכתב רבינו המאירי (נדרים שם) כל אדם הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו ר"ל שהוא פתח ושרש לכל עבירות שבעולם ונמצא בסיבתו מוכן לכל מיני עונשין והוא שאמר

יְדוּי מְדֵי בְרוּגָא ועל כן מי שזורק מידו דבר ברוגו, כָּל אֵלֶיךָ נִמְלִיךְ
 לָהּ לְהָאֵי מְלָה דְאַזְדְּרִיךְ כל אלו הממונים נוטלים את הדבר שהוא זרק
 ברוגו, וְסִלְקֵי לָהּ לְעֵילָא ומעלים אותו למעלה, וְאֶתְקָרִיב לְהֵוּא
 סְטָרָא ונקרב כקרוב לסטרא אחרא, וְאֶמְרֵי דָא (ס"א פולחנא דְקָרְבָנָא)
 קָרְבָנָא דְפִלְגֵינָא ואומרים זה הקרבן שהביא פלוני [מ].

אור הרשב"י

רעיתי, ברוך ה' שעצר כעסי, וברוך אבי
 שציוני לעצור כעסי לילה אחד שלא הרגתי
 אותך ואת בני, ושמחו שמחה גדולה, ועשו
 משתה לכל העם הנמצאים ושמחו הרבה
 מאד, עכ"ל.

[מ] בספר ראשית חכמה (שער הענוה – פרק
 שני) כתב. נמצא פגם הכעס בהיכל הא'
 מהקליפה מפני שפגם בגברת והמליך
 השפחה, היא (המלכות) תקח נקמתו ממנו.
 ומבואר בזוהר (פרשת תזריע דף מג) שכיון
 שאדם זורק דבר מידו בכעס מאותה שעה
 הוא מסור בידי הקליפה ואין ברכה במעשה
 ידיו, זה לשוננו, תא חזי אסיר ליה לבר נש
 לאשדאה מאני דביתיה ולאפקדא ליה
 לסטרא אחרא דלא אצטריך או מלה אחרא
 דכוותיה דהא כמה גרדיני נימוסין זמינין
 לההוא מלה לקבלא ליה ומההוא זמנא לא
 שרי עליה ברכאן דהא מסטרא אחרא הוא.

אומר (איוב ה ב) כי לאויל יהרג כעס. לפיכך
 נאה מאד להתרחק מן הכעס, ולהנהיג בעצמו
 שלא ירגיש אף בדברי המכעיסו, וזו היא
 הדרך הטובה. עכ"ל.

ועוד איתא בספר חסידים (סימן תרנה) וז"ל:
 מעשה בבן שכבד את אביו ביותר, א"ל האב
 אתה מכבדיני בחיי, תכבדני במותי, אני
 מצוך שתלין כעסך לילה אחד, ועצור רוחך
 שלא תדבר, לאחר פטירת אביו הלך למדינת
 הים והניח אשתו מעוברת, והוא לא ידע,
 ועכב בדרך ימים ושנים, וכשחזר בעיר בא
 בלילה ועלה לחדר שאשתו היתה שם
 שוכבת, ושמע קולו של בחור שהיה מנשק
 אותה, שלף חרבו ורצה להרוג שניהם, וזכר
 מצות אביו והשיבו לתערה, שמע שאמרה
 לאותו בחור בנה שאצלה, כבר יש שנים
 רבות שהלך אביך מאצלי, אילו היה יודע
 שנוולד לו בן כבר הגיע להשיא לך אשה,
 כששמע זה הדבר אמר פתחי לי אחותי

אשריו האדם שנשמר ולא כעס ולא נפל לבור עמוק שלא יוכל לעלות ממנו
וְכָרוּזָא קְאִרִי בְּכָל אֵינּוּן רְקִיעֵין וְאִמְרִי וכרוז קורא בקול גדול
 בכל אותם רקיעים, וכך אומר הכרוז, **וְוִי לְפִלְנִיָא דְאִסְטִי**
בְּתַר אֵל זֶר אוי לאיש פלוני שנמשך אחרי אל זר, **וּפְלַח לְאֵל אַחַר** ועבד
 אל אחר ע"י שהקריב לו קורבן. **וְכָרוּזָא קְאִרִי זְמָנָא תְּנִינָא וְאִמְר**
 והכרוז קורא פעם שניה בקול גדול ואמר, **אִזִּי לְהֵם כִּי נְדָדוּ מִמְּנִי**
וְגו' שוד להם כי פשעו בי, ומתרגם יונתן אוי להם שהתרחקו מיראתי, בוזזים הביא עליהם
 כי מרדו בדברי. ומבאר הזוהר שפסוק זה הולך על הכועסים וזורקים דבר בכעסם. **זְכָאָה**
אִיהוּ בַר נֶשׁ אשריו אותו אדם, **דְּאִסְתִּמַּר מֵאַרְחֻי** שנשמר בדרכיו,
וְלֹא יִסְטִי לְיַמִּינָא וְלְשְׂמָאלָא ולא נוטה מדרך הקדושה לימין ושמאל.
וְלֹא יִנְפּוּל בְּגוּ בִּירָא עֲמִיקָא ולא יפול תוך בור עמוק, **דְּלֹא יִכִּיל**
לְסַלְקָא מִנִּיהּ שלא יוכל לעלות ממנו, אלא הולך בדרך טובה אשריו ואשרי חלקו.

ההיכל השני נקרא שחת כנגד טמא ויש בו ג' פתחים

הַיִּכְלָא תְּנִינָא ההיכל השני מהיכלות הטומאה דנוק' דקלי', **הַיִּכְלָא דְאִ**
 היכל זה, **אִיהוּ חָשׁוּד יַתִּיר עַל הַיִּכְלָא קְדָמָאָה** הוא
 חשוק יותר מן ההיכל הקודם, **הֵאִי אִקְרִי שְׁחַת** היכל זה נקרא שחת, **לְקַבֵּל**
שְׂמָא דְאִקְרִי טָמָא כנגד השם השני של יצה"ר שנקרא טמא. **בְּגִין**
דְּהַיִּכְלָא קְדָמָאָה אִקְרִי בּוּר משום שהיכל הראשון נקרא בור, **לְקַבֵּל**
שְׂמָא דְאִקְרִי שְׁטָן כנגד השם הראשון של יצה"ר שנקרא שטן. **וְהֵאִי**